

СПАРКИ АД

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 г.

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на СПАРКИ АД и неговите дъщерни предприятия се състои в производство и търговия със заварени конструкции, кари и селскостопанска техника, сделки с недвижими имоти, посредничество и агентство на местни и чуждестранни лица.

Предприятието майка, СПАРКИ АД има за основна дейност производство и търговия със заварени конструкции, кари и селскостопанска техника. СПАРКИ АД е регистрирано като акционерно дружество със седалище и адрес на управление Република България, гр. Русе, ул. Розова долина №1. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 117010838.

Капиталът на СПАРКИ АД е 12 000 000 лв., състоящ се от 12 000 000 броя обикновени, поименни, безналични акции с право на глас с номинална стойност 1 лв. СПАРКИ АД е част от икономическа група. Мажоритарен акционер в емитента е СПАРКИ ГРУП АД с 89.81 %. Собственици на СПАРКИ ГРУП АД са Станислав Петков и Петър Бабурков като всеки от тях притежава по 50 % от капитала на дружеството.

Към 31 декември 2015 г. персоналът на Групата е 474 души.

Акциите на СПАРКИ АД са регистрирани на Българска фондова борса – София АД.

Предприятието майка, СПАРКИ АД, има двустепенна система на управление, състояща се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

Членовете на Надзорния съвет са:

Станислав Петков
Петър Бабурков
Атанас Маринов

Членовете на Управителния съвет са:

Чавдар Плахаров
Ивайло Георгиев
Станислав Калчев
Теодора Тодорова
Валентин Раданов
Албена Стамболова
Николай Малчев

Информация относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие и правото на глас за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в пояснение 5.1.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Групата. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2014 г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

За 2015 г. текущите пасиви на Групата надвишават текущите активи с 9 196 хил. лв. (2014 г.: 9 332 хил. лв.). Към 31 декември 2015 г. Групата отчита текущи задължения по заеми към финансови институции в размер на 17 220 хил. лв.

Тези обстоятелства показват наличието на значителна несигурност, която може да породи съществено съмнение относно възможността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на собствениците и други източници на финансиране.

Ръководството е предприело следните по-значими мерки за подобряване на финансовото състояние на Групата:

- Съгласно анекси от 30 септември 2015 г., Групата е разсрочила задължения по заеми към Банка ДСК ЕАД в размер на 14 872 хил. лв., съгласно погасителни планове на вноски, последната от които е дължима до 30 ноември 2016 г. като се предвиждат преговори за допълнително удължаване на сроковете на договорите.
- Съгласно анекс от 25 ноември 2015 г., Групата е разсрочила задължения по заем към Банка ДСК ЕАД в размер на 1 883 хил. лв., съгласно погасителен план на вноски, последната от които е дължима до 25 септември 2016 г.
- Съгласно анекс от 16 февруари 2015 г., Групата е разсрочила задължения по заем към УниКредит Булбанк АД в размер на 459 хил. лв. Разсрочването е на вноски, последната от които е дължима на 20 август 2016 г.
- Поради специфичното оборудване, с което разполага Групата и ограничените възможности за механична обработка на детайли до 15 тона, Групата насочва усилията си към увеличаване броя на клиентите на изделия със сходни параметри (габарити и предназначение). Това спомага за по-бързото усвояване на новите изделия и подобряване производителността. Тези мерки влияят положително както върху финансовия резултат, така и върху паричните потоци от оперативна дейност на Групата.
- Групата провежда политика на оптимизиране на разходите, материалните запаси и други елементи на оборотния капитал.

Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на Групата и предприетите мерки, както и поради продължаващата финансова подкрепа от собствениците ще успее да продължи своята дейност и да погасява своите задължения, без да се продават активи и без да се предприемат съществени промени в нейната дейност.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Общи положения

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2015 г.:

МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Вноски на служители, в сила от 1 юли 2014 г., приет от ЕС за годишни периоди на или след 1 февруари 2015 г.

Измененията към МСС 19 поясняват изискванията на МСС 19 относно вноски на служители или трети лица и дават възможност вноски, които не зависят от броя на годините за предоставяне на услугите, да бъдат третирани като намаление на разходите за текущ стаж в периода, в който съответните услуги са предоставени.

Годишни подобрения 2012 г. в сила от 1 юли 2014 г., приети от ЕС за годишни периоди на или след 1 февруари 2015 г.

Тези изменения включват промени от цикъла 2010-12 на проекта за годишни подобрения, които засягат 7 стандарта, от които ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата се очаква да имат следните:

- МСФО 3 „Бизнес комбинации“;
- МСФО 8 „Оперативни сегменти“;
- МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“;
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“;
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ и МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“;
- МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“.

Годишни подобрения 2013 г. в сила от 1 юли 2014 г., приети от ЕС за годишни периоди на или след 1 януари 2015 г.

Тези изменения включват промени от цикъла 2010-12 на проекта за годишни подобрения, които засягат 4 стандарта, от които ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата се очаква да имат следните:

- МСФО 3 „Бизнес комбинации“;
- МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност“;
- МСС 40 „Инвестиционни имоти“.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които се очаква да имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата, са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2015 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Групата.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, като завърши своя проект за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането. Ръководството на Групата е все още в процес на оценка на ефекта на МСФО 9 върху консолидирания финансов отчет.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 15 заменя МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“ и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Новият стандарт променя правилата за определяне дали приходите са признават към даден момент или през даден период от време и води до разширяване и подобряване на оповестяванията относно приходите. МСФО 15 е базирано на основен принцип, който изисква Групата да признава приход по начин, който отразява прехвърлянето на стоки или предоставянето на услуги на клиентите и в размер, който отразява очакваното възнаграждение, което Групата ще получи в замяна на тези стоки или услуги. Допуска се по-ранното прилагане на стандарта. Групата следва да прилага стандарта ретроспективно за всеки представен предходен период или ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното признаване се отразява в текущия период.

МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са част от инициативата на СМСС за подобряване на представянето и оповестяването в консолидираните финансови отчети. Те изясняват указанията в МСС 1 относно същественост, обобщаване, представянето на междинни сборове, структурата на консолидираните финансови отчети и оповестяване на счетоводната политика.

Годишни подобрения 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения засягат 4 стандарта, от които ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата се очаква да имат следните:

- МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ относно договори за услуги;
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ относно дисконтови проценти;
- МСС 34 „Междинно финансово отчитане“ относно оповестяване на информация.

Към настоящия момент ръководството все още оценява възможните ефекти от бъдещото прилагане на новите стандарти, разяснения и изменения.

Публикувани са и следните нови стандарти и разяснения, но не се очаква те да имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата:

- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС
- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС
- МСФО 11 „Съвместни ангажменти“ (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС
- МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидирания финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в два отделни отчета: консолидиран отчет за печалбата или загубата и консолидиран отчет за всеобхватния доход.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет

и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

През 2015 г. нито едно от горепосочените условия не е на лице и поради това консолидираният финансов отчет на Групата е представен с един сравним период.

4.3. База за консолидация

В консолидирания финансов отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2015 г. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

4.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.5. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Ръководството определя три оперативни сегмента „Производство”, „Наем” и „Други”.

В оперативен сегмент „Производство” се включва производството на обработени и заверени метални конструкции за повдигателни и пътностроителни съоръжения, селскостопански машини и мотокари.

В оперативен сегмент „Наем” се включва отдаване под наем на собствени имоти.

В „Други” са включени всички останали дейности.

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти” Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет с изключение на:

- разходите за пенсионни възнаграждения;
- приходите, разходите и печалбите от промени в справедливата стойност на инвестиционни имоти,

които не се включват при определянето на оперативната печалба на оперативните сегменти.

Освен това, активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти. През представените отчетни периоди не са обособени такива активи.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповтаряеми събития, напр. разходи за реструктуриране, правни разходи и разходи за обезценка, когато обезценката се дължи на изолирано неповторяемо събитие. Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се прегледват от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.6. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на материали, продукция, стоки, предоставяне на услуги и други приходи. Приходите от основните материали, продукция, стоки и услуги са представени в пояснение 23. Другите приходи са представени в пояснение 24. Групата отчита и приходи от продажби на дълготрайни активи, представени в пояснение 25.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени работи, направени от Групата.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Групата, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.6.1. Продажба на материали, продукция и стоки

Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените материални запаси. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.6.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват основно производствени услуги.

Групата не е обвързана с дългосрочни договори за предоставяне на услуги.

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Групата по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.6.3. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.7. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.8. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“.

4.9. Нематериални активи

Нематериални активи включват програмни продукти. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Програмни продукти 2 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Групата е в размер на 500 лв.

4.10. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на земите се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в следствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба. Преоценка се извършва на петгодишен период.

Последващото оценяване на другите активи се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Масивни сгради и съоръжения	25 години
• Машини, производствено оборудване и апаратура	3 години
• Транспортни средства без автомобили	10 години
• Компютри, периферни устройства за тях, софтуер и право на ползване на софтуер	2 години
• Автомобили	4 години
• Стопански инвентар	7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Групата е в размер на 500 лв.

4.11. Отчитане на лизинговите договори

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг“ правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в консолидирания отчет за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В консолидирания отчет за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в консолидирания отчет за печалбата или загубата за съответния отчетен период.

4.12. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица, пропорционално на балансовата им стойност. За всички активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.13. Инвестиционни имоти

Групата отчита като инвестиционни имоти земи и сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и /или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в консолидирания отчет за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти“.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата съответно на ред „Приходи“ и ред „Други разходи“, и се признават, както е описано в пояснение 4.6 и пояснение 4.7.

4.14. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Групата ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.14.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Групата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на консолидирания финансов отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата на редове „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Групата спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на консолидирания финансов отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценка се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Други разходи“.

4.14.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват търговски и банкови заеми, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите заеми са взети с цел подпомагане на дейността на Групата. Те са отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, нетно от разходите по получаването на заемите. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се отнасят в консолидирания отчет за печалбата или загубата на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

4.15. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство, продукция и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от

себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материали, като използва метода среднопретеглена стойност, а разхода за продукцията и стоки – по конкретно определена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.16. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба. Отсрочени данъци за временни разлики, свързани с дялове в дъщерни предприятия не се предвиждат, ако обратното проявление на тези временни разлики се контролира от Групата и е вероятно то да не настъпи в близко бъдеще.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.21.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.17. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой и парични средства по банкови сметки.

4.18. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Групата отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието майка.

Резервите включват:

- законови резерви;
- преоценъчен резерв на нефинансови активи – включва печалби или загуби от преоценки на нефинансови активи;
- други резерви - допълнителни резерви и резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи – включва актюерски печалби или загуби от промени в демографските или финансови предположения.

Натрупаната печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите се включват на ред „Задължения към свързани лица” в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всички транзакции със собствениците на Групата са представени отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.19. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи. Задължението, признато в консолидирания отчет за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Планове, които не отговарят на дефиницията за планове с дефинирани вноски, се определят като планове с дефинирани доходи. Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителят ще получи след пенсиониране, във връзка с времетраенето на услугата и последното възнаграждение.

Ръководството на Групата оценява задължението за изплащане на дефинирани доходи към персонала веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени държавни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актьорските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени на ред „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.20. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Групата е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.21. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.22.

4.21.1. Лизинги

Съгласно МСС 17 „Лизинг“ ръководството класифицира лизинговите договори за автомобили и оборудване като финансов лизинг. В някои случаи лизинговата транзакция не е еднозначна и ръководството преценява дали договорът е финансов лизинг, при който всички съществени рискове и ползи от собствеността върху актива се прехвърлят на лизингополучателя.

4.21.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.22.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.12). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

През 2015 г. и 2014 г. Групата не е претърпяла загуби от обезценка на нетекущи активи.

4.22.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2015 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 7 и 8. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.22.3. Справедлива стойност на инвестиционните имоти

Ръководството използва доклади на независими лицензирани оценители за определяне на справедливата стойност на инвестиционните имоти в размер на 25 592 хил. лв. към 31 декември 2015 г. (2014 г.: 25 466 хил. лв.). Те са базирани в максимална степен на пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден недвижим имот, които са коригирани относно специфичните особености на активите на Групата.

4.22.4. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на технологични промени, които могат да доведат до изменения в продажните цени. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси възлиза на 7 262 хил. лв. (2014 г.: 8 513 хил. лв.).

4.22.5. Обезценка на кредити и вземания

Ръководството преценява адекватността на обезценката на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата. Към 31 декември 2015 г. най-добрата преценка на ръководството за необходимата обезценка на вземанията възлиза на 1 хил. лв. (2014 г.: 16 хил. лв.). Допълнителна информация е предоставена в пояснение 13.

4.22.6. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Към 31 декември 2015 г., оценката на провизиите за пенсиониране на стойност 122 хил. лв. (2014 г.: 108 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Групата бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени държавни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията при пенсиониране и свързаните с тях разходи.

5. База за консолидация

5.1 Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия включени в консолидацията са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	2015	участие	2014	участие
			хил. лв.	%	хил. лв.	%
ЕКО СПАРК ЕООД	РБългария	Сделки с недвижими имоти	13 138	100	13 138	100
СИГМА ПЛЮС ЕООД	РБългария	Сделки с недвижими имоти	463	100	463	100
СПАРКИ ЦПО ЕООД	РБългария	Обучение на кадри	-	100	-	100
И.З. РУСЕ ЕООД	РБългария	Сделки с недвижими имоти	85	100	85	100
			13 686		13 686	

Инвестицията в СПАРКИ ЦПО ЕООД е напълно обезценена (5 хил. лв.) в индивидуалния финансов отчет на СПАРКИ АД в предходни отчетни периоди.

6. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент следните оперативни сегменти, както е описано в пояснение 4.5.: „Производство” и „Наем”. Тези оперативни сегменти се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегмента.

В допълнение, по-малки оперативни сегменти, които не преминават количествените прагове, са обединени по-долу в сегмент „Други”.

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

Информацията за отделните сегменти към 31 декември 2015 г.:

	Производство	Наем	Други	Общо
	2015	2015	2015	2015
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	22 713	74	23	22 810
- други приходи	11	7	-	18
- други сегменти	5	181	3	189
Приходи на сегмента	22 729	262	26	23 017
Промяна на материалните запаси	(1 398)	-	-	(1 398)
Разходи за материали	(10 955)	-	(2)	(10 957)
Разходи за персонал	(5 368)	-	(5)	(5 373)
Амортизация на нефинансови активи	(900)	(259)	-	(1 159)
Обезценка на материални запаси	(53)	-	-	(53)
Други разходи	(2 697)	(142)	(14)	(2 853)
Оперативна печалба/ (загуба) на сегмента	1 358	(139)	5	1 224
Финансови разходи	(1 098)	(5)	(1)	(1 104)
Финансови приходи	5	-	-	5
Печалба/ (загуба) на сегмента преди данъци	265	(144)	4	125

	Производство	Наем	Други	Общо
	2015	2015	2015	2015
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от/ (разходи за) данъци върху дохода	4	(11)	-	(7)
Печалба/ (загуба) на сегмента след данъци	269	(155)	4	118
Активи на сегмента	34 636	24 112	3	58 751
Пасиви на сегмента	24 802	295	22	25 119

Информацията за отделните сегменти към 31 декември 2014 г.:

	Производство	Наем	Други	Общо
	2014	2014	2014	2014
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	28 685	95	17	28 797
- други приходи	196	1	-	197
- други сегменти	5	181	5	191
Приходи на сегмента	28 886	277	22	29 185
Промяна на материалните запаси	85	-	-	85
Разходи за материали	(15 451)	-	(1)	(15 452)
Разходи за персонал	(5 720)	-	(1)	(5 721)
Амортизация на нефинансови активи	(807)	(257)	-	(1 064)
Обезценка на материални запаси	(54)	-	-	(54)
Други разходи	(3 945)	(137)	(16)	(4 098)
Оперативна печалба/ (загуба) на сегмента	2 994	(117)	4	2 881
Финансови разходи	(1 088)	(3)	(1)	(1 092)
Финансови приходи	37	-	-	37
Печалба/ (загуба) на сегмента преди данъци	1 943	(120)	3	1 826
Разходи за данъци върху дохода	(340)	(3)	-	(343)
Печалба/ (загуба) на сегмента след данъци	1 603	(123)	3	1 483
Активи на сегмента	34 247	24 128	2	58 377
Пасиви на сегмента	24 700	253	25	24 978

Новопридобитите от Групата нетекущи активи, различни от финансови инструменти и активи по отсрочени данъци за 2015 г., възлизат на 167 хил. лв. (2014 г.: 557 хил. лв.).

Приходите на Групата от външни клиенти, както и нетекущите активи (без финансови инструменти и отсрочените данъчни активи), са разпределени по следните географски области:

	2015		2014	
	хил. лв.		хил. лв.	
	Приходи	Нетекущи активи	Приходи	Нетекущи активи
България	2 506	30 986	2 928	31 583
Румъния	8 161	-	12 377	-
Германия	7 902	-	7 703	-
Франция	4 201	-	5 712	-
Белгия	30	-	21	-
Австрия	10	-	56	-
Общо	22 810	30 986	28 797	31 583

Приходите на Групата от външни клиенти от България, където се намира седалището на Групата, както и от основните пазари Румъния, Германия и Франция, са установени на база на географското разположение на клиентите. Нетекущите активи са разпределени на базата на тяхното физическо местонахождение.

През 2015 г. 15 758 хил. лв. или 69.08% от приходите от клиенти на Дружеството зависят от три клиента в сегмента „Производство“ (2014 г.: 17 957 хил. лв. или 62.36%).

Общата сума на приходите, оперативната загуба и активите на отделните сегменти са равнени със съответните позиции в консолидирания финансов отчет на Групата, както следва:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи		
Общо приходи на сегменти	23 017	29 185
Елиминирани на междусегментни приходи	(189)	(191)
Приходи на Групата	22 828	28 994
Печалба		
Оперативна печалба на сегментите	1 224	2 881
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	126	15
Разходи за от пенсионни възнаграждения	(13)	(23)
Елиминирани на загубата от сделки между сегментите	270	266
Оперативна печалба на Групата	1 607	3 139
Финансови разходи	(1 098)	(1 088)
Финансови приходи	-	33
Печалба на Групата преди данъци	509	2 084
Разходи за данъци върху дохода	(7)	(341)
Печалба на Групата след данъци	502	1 743
	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Активи		
Общо активи на сегментите	58 751	58 377
Елиминирани	(12 423)	(12 539)
Активи на Групата	46 328	45 838

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Пасиви		
Общо пасиви на сегментите	25 119	24 978
Елиминирани	(571)	(416)
Пасиви на Групата	24 548	24 562

През представените отчетни периоди не са отчетени неразпределени оперативни приходи и разходи, с изключение на промяната в справедливата стойност на инвестиционните имоти и разходите за пенсионни възнаграждения.

Приходите на Групата могат да бъдат анализирани за основните видове продукти и услуги както следва:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажба на готова продукция	21 412	26 534
Приходи от продажба на материали	794	1 162
Приходи от предоставяне на услуги	436	420
Приходи от продажба на стоки	89	88
Други приходи от продажби	74	95
Общо приходи от продажби	22 805	28 299

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Излишък на материални запаси	4	98
Отписани задължения	4	90
Приходи от застрахователи	3	4
Други приходи	7	5
Други приходи	18	197
Приходи продажба на нетекущи активи, бруто	5	498
Общо приходи на Групата	22 828	28 994

7. Нематериални активи

Нематериалните активи на Групата включват програмни продукти. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Отчетна стойност			Натрупана амортизация			Балансова стойност
	01.01.2015	Новопридобити	31.12.2015	01.01.2015	Увеличение	31.12.2015	31.12.2015
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Програмни продукти	182	2	184	177	5	182	2
ОБЩО:	182	2	184	177	5	182	2

	Отчетна стойност			Натрупана амортизация			Балансова стойност
	01.01.2014	Новопридобити	31.12.2014	01.01.2014	Увеличение	31.12.2014	31.12.2014
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Програмни продукти	182	-	182	171	6	177	5
ОБЩО:	182	-	182	171	6	177	5

Не са сключвани съществени договори за покупко-продажба на нематериални активи през 2015 г. или 2014 г.

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Групата не е заложила нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

8. Имоти, машини и съоръжения

Имоти, машини и съоръжения на Групата включват земя, сгради, машини и съоръжения, транспортни средства, стопански инвентар и имоти, разходи за придобиване на имоти, машини и съоръжения. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Отчетна стойност				Натрупана амортизация				Балансова стойност
	01.01.15	Новопридобити	Отписани	31.12.15	01.01.15	Увеличение	Намаление	31.12.15	31.12.15
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Земя	549	-	-	549	-	-	-	-	549
Сгради	337	-	-	337	183	12	-	195	142
Машини и съоръжения	19 326	303	(566)	19 063	15 498	694	(565)	15 627	3 436
Транспортни средства	1 850	-	-	1 850	1 352	161	-	1 513	337
Стопански инвентар	208	-	(21)	187	158	17	(21)	154	33
Разходи за придобиване на ИМС	1 033	111	(249)	895	-	-	-	-	895
ОБЩО:	23 303	414	(836)	22 881	17 191	884	(586)	17 489	5 392

	Отчетна стойност					Натрупана амортизация				Балансова стойност
	01.01.14	Новопридобити	Отписани	Преоценка	31.12.14	01.01.14	Увеличение	Намаление	31.12.14	31.12.14
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Земя	523	-	-	26	549	-	-	-	-	549
Сгради	337	-	-	-	337	170	13	-	183	154
Машини и съоръжения	19 072	744	(490)	-	19 326	15 371	593	(466)	15 498	3 828
Транспортни средства	1 880	70	(100)	-	1 850	1 283	170	(101)	1 352	498
Стопански инвентар	207	12	(11)	-	208	153	16	(11)	158	50
Разходи за придобиване на ИМС	1 356	344	(667)	-	1 033	-	-	-	-	1 033
ОБЩО:	23 375	1 170	(1 268)	26	23 303	16 977	792	(578)	17 191	6 112

Към 31 декември 2015 г. не са преоценявани активи на Групата от група „Имоти, машини и съоръжения“.

Земите на Групата са преоценени на 31 декември 2014 г. от независим оценител. Ако беше приложен моделът на цената на придобиване, преносните стойности на преоценените активи земи щяха да възлизат на 45 хил. лв. (2014 г.: 45 хил. лв.). Преоценените стойности включват преоценен резерв преди данъци в размер на 504 хил. лв. (2014 г.: 504 хил. лв.), който не подлежи на разпределение на собствениците на Групата.

За информацията относно определянето на справедливата стойност на активи от група земя вижте пояснение 39.

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

През текущия и сравнимия период Групата не е имала съществени договорни задължения във връзка със закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, заложен като обезпечение по заеми (вж. пояснение 19), е представена, както следва:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Земя	549	549
Сгради	41	47
Машини и съоръжения	1 908	2 058
ОБЩО:	2 498	2 654

9. Лизинг

9.1. Финансов лизинг

Групата е придобила по договори за финансов лизинг транспортни средства. Нетната балансова стойност на активите, придобити по договори за финансов лизинг, възлиза на 1 хил. лв. (2014 г.: 7 хил. лв.). Активите са включени в група „Транспортни средства“ от „Имоти, машини и съоръжения“ (вж. пояснение 8).

Групата е лизингополучател по договори за финансов лизинг на транспортни средства с УниКредит Лизинг АД. Задълженията за финансов лизинг са обезпечени от съответните активи, придобити при условията на финансов лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1 година	От 1 до 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2015 г.			
Лизингови плащания	3	2	5
Нетна настояща стойност	3	2	5
31 декември 2014 г.			
Лизингови плащания	4	5	9
Дисконтиране	(1)	-	(1)
Нетна настояща стойност	3	5	8

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване след изплащане на последната вноска от срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения. Не са признавани приходи от условни наеми и не се очакват приходи от сублизинг, тъй като всички активи, за които са сключени лизингови договори, се използват само от Групата.

9.2. Оперативен лизинг

Бъдещите минимални плащания и постъпления по сключени от Групата договори за оперативен лизинг са представени, както следва:

Към 31 декември 2015 г.	До 1	От 1 до 5	Над 5	Общо
	година	години	година	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Плащания по оперативен лизинг	(12)	(7)	-	(19)
Постъпления от оперативен лизинг	17	5	2	24
Към 31 декември 2014 г.	До 1	От 1 до 5	Над 5	Общо
	година	години	година	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Плащания по оперативен лизинг	(12)	(16)	-	(28)
Постъпления от оперативен лизинг	14	5	3	22

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 13 хил. лв. (2014 г.: 14 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, придобити по договори за оперативен лизинг, се използват само от Групата.

Към 31 декември 2015 г. най-съществения договор, по който Групата е лизингополучател е за наем на резервоар за втечен кислород с наемодател Месер Химко Газ ООД с месечен наем в размер на 720 лв.

Лизинговите постъпления, признати като приход за периода, възлизат на 29 хил. лв. (2014 г.: 27 хил. лв.).

Към 31 декември 2014 г. Групата е лизингодател по договори за наем на земя и два апартамента.

За 2015 г. и 2014 г. преките оперативни разходи са под 1 хил. лв.

Групата отдава и инвестиционни имоти по договори за оперативен лизинг. Подробна информация за тях е представена в пояснение 10.

Договорите за оперативен лизинг не съдържат клаузи за условен наем или опция за последващо закупуване, клаузи, свързани с покачване на цената, както и ограничения, свързани с дивиденди, последващ лизинг или допълнителни задължения.

10. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата включват земи и сгради, които се намират в област Русе и се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Справедливата стойност е определена от лицензиран оценител на базата на налични актуални цени на активни пазари.

За информация относно определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти вижте пояснение 39.

Промените в балансовите стойности, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	<u>хил. лв.</u>
Балансова стойност към 1 януари 2014 г.	25 728
Новопридобити инвестиционни имоти	
- чрез изграждане (по стопански начин)	28
Отписани инвестиционни имоти	(301)
Пренасяне на брутна сума на преоценка на инвестиционни имоти	(4)
Нетна загуба от промяна на справедливата стойност	15
Балансова стойност към 31 декември 2014 г.	25 466
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	126
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	25 592

Към 31 декември 2015 г. Групата има учредени договорни ипотечи върху притежаваните от нея инвестиционни имоти, както следва:

- по договор за банков кредит № 166/04 ноември 2005 г. с Банка ДСК ЕАД;
- по договор за банков кредит № 650/30 май 2008 г. и съпътстващ договор за новация № 1685/30 септември 2015 г. с ДСК ЕАД;
- по договор за банков кредит № 390/26 март 2007 г. сключен между СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ЕООД и ДСК ЕАД;
- по договор за банков кредит № 1480/20 ноември 2014 г. с ДСК ЕАД
- по договор за банков кредит № 1170/07 януари 2008 г., сключен между СПАРКИ ЕЛТОС АД и УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД.;
- по споразумение от 28 септември 2010 г. и договор за новация и поръчителство от 11 ноември 2015 г. със СКОРПИОН ШИПИНГ ООД.

Балансовата стойност на заложените инвестиционни имоти към 31 декември 2015 г. е в размер на 25 409 хил. лв. (2014 г.: 25 290 хил. лв.).

Инвестиционните имоти са отдавани под наем по договор за оперативен лизинг.

Приходите от наеми за 2015 г., възлизащи на 45 хил. лв. (2014 г.: 68 хил. лв.), са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Приходи от продажби”. Не са признавани условни наеми. Преките оперативни разходи (без ефект от загуба от промяна в справедливата стойност на имотите) в размер на 125 хил. лв. (2014 г.: 123 хил. лв.) са представени на ред ”Други разходи”, основната част, от които се отнасят за неотдадени под наем имоти, които не генерират приходи от наеми и през двата сравними периода.

Бъдещите минимални лизингови постъпления са представени, както следва:

	<u>Минимални лизингови постъпления</u>
	<u>До 1 година</u>
	<u>хил. лв.</u>
Към 31 декември 2015 г	22
Към 31 декември 2014 г	22

Към 31 декември 2015 г. Дружеството е наемодател по следните по-съществени договори за оперативен лизинг:

- договор за наем с Диала ООД на четвърти етаж от инженерен корпус. при месечен наем от 1 хил. лв. (без ДДС);
- договор за наем с Феникс 94 ООД на втори етаж от инженерен корпус при месечен наем от 1 хил. лв. (без ДДС);
- договор за наем с МТД България ЕООД на магазин при месечен наем от 600 лв. (без ДДС);

11. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и неизползвани данъчни загуби и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни активи (пасиви)	1 януари 2015	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2015
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	(51)	-	(51)
Инвестиционни имоти	39	(12)	27
Текущи активи			
Търговски и други вземания	1	(1)	-
Материални запаси	87	5	92
Нетекущи пасиви			
Пенсионни задължения към персонала	5	5	10
Текущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	16	(4)	12
	97	(7)	90
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	148		153
Отсрочени данъчни пасиви	(51)		(63)

Отсрочените данъци за сравнителния период 2014 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни активи (пасиви)	1 януари 2014	Признати в друг всеобхватен доход	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2014
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	(48)	(3)	-	(51)
Инвестиционни имоти	23	-	16	39
Текущи активи				
Търговски и други вземания	1	-	-	1
Материални запаси	84	-	3	87
Нетекущи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	5	-	-	5
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	14	-	2	16
Неизползвани данъчни загуби	362	-	(362)	-
	441	(3)	(341)	97
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	489			148
Отсрочени данъчни пасиви	(48)			(51)

Всички отсрочени данъчни активи с изключение на данъчните загуби са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Към 31 декември 2015 г. сумата на неизползваните данъчни загуби, за които в консолидирания отчет за финансовото състояние не е бил признат отсрочен данъчен актив възлиза на 8 973 хил. лв., от които за 6 525 хил. лв. крайният срок за приспадане на неизползваните данъчни загуби е 2016 г., за 1 966 хил. лв. – 2017 г., за 159 хил. лв. – 2018 г., за 159 хил. лв. – 2019 г. и за 164 хил. лв. – 2020 г.

Сумата на данъка върху печалбата, свързан с всеки един от елементите на другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2015		2014		
	Преди данъци хил. лв.	Нетно от данъци хил. лв.	Преди данъци хил. лв.	Данъчен разход хил. лв.	Нетно от данъци хил. лв.
Преоценка на нетекущи активи	-	-	26	(3)	23
Пренасяна на брутна сума на преоценка на нефинансови активи	-	-	(4)	-	(4)
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	2	2	(3)	-	(3)
Друг всеобхватен доход	2	2	19	(3)	16

12. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Материали	5 534	5 760
Незавършено производство	1 533	2 518
Продукция	155	195
Стоки	40	40
Материални запаси	7 262	8 513

През 2015 г. общо 16 993 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2014 г.: 15 188 хил. лв.). Тази сума включва и обезценка на материални запаси в размер на 53 хил. лв. (2014 г.: 54 хил. лв.), която в консолидирания отчет за печалбата или загубата е представена на ред „Други разходи“.

Намаление на разходите в резултат на възстановяване на обезценки, които са били признати в предходни периоди, не е настъпило през 2015 г. или 2014 г.

Групата е учредила залог върху материални запаси с балансова стойност 1 500 хил. евро (2 934 хил. лв.) в полза на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД като обезпечение на предоставения заем в размер на 750 хил. евро (1 467 хил. лв.) съгласно договор № RC-060 от 19 декември 2007 г.

Групата е учредила залог върху материални запаси с балансова стойност 2 000 хил. лв. в полза на БАНКА ДСК ЕАД като обезпечение на предоставените заеми на СПАРКИ АД.

Групата е учредила залог върху материални запаси с балансова стойност 500 хил. евро (978 хил. лв.) в полза на БАНКА ДСК ЕАД като обезпечение на предоставения заем в размер на 1 000 хил. евро (1 956 хил. лв.) съгласно договор № 1480 от 20 ноември 2014 г. (вж. пояснение 19).

13. Търговски вземания и аванси

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Търговски вземания, брутно	7 284	5 057
Обезценка	(1)	(9)
Търговски вземания, нетно	7 283	5 048
Авансови плащания, брутно	12	19
Обезценка	-	(7)
Авансови плащания, нетно	12	12
Търговски вземания и аванси	7 295	5 060

Всички вземания и аванси са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания и аванси на Групата са прегледани относно индикации за обезценка като през 2015 г. не е извършвана обезценка на вземания, а през 2014 г. са отписани вземания в размер на 1 хил. лв., които не са били обезценявани през предходни периоди.

Изменението в обезценката на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	9	9
Отписани суми (несъбираеми)	(8)	-
Салдо към 31 декември	1	9

Изменението в обезценката на авансовите плащания може да бъде представено по следния начин:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	7	7
Отписани суми (несъбираеми)	(7)	-
Салдо към 31 декември	-	7

Анализ на необезценените просрочени вземания е представен в пояснение 38.2.

Най-значимите търговски вземания са представени, както следва:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
HAULOTTE GROUP	1 260	1 065
HAULOTTE ARGES	1 258	1 107
КАЕЛБЛЕ БГ ЕООД	68	99
ФЕНИКС 94 ООД	49	36
СТРОИТЕЛНО ОБОРУДВАНЕ ЕООД	37	-
Други търговски вземания	55	34
Търговски вземания от свързани лица:		
SPARKY GmbH	4 556	2 707
	7 283	5 048

14. Данъчни вземания

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Данък върху добавената стойност за възстановяване	295	205
	295	205

15. Други вземания

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Предплатени разходи	29	35
Вземания по съдебни спорове	24	80
Гаранции	2	2
Други краткосрочни вземания	3	48
	58	165

Анализ на необезценените просрочени вземания е представен в пояснение 38.2.

16. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	56	31
- евро	223	133
Пари и парични еквиваленти	279	164

Към 31 декември 2015 г. Групата няма блокирани пари и парични еквиваленти. Сумата на пари и парични еквиваленти, която е блокирана за Групата към 31 декември 2014 г. възлиза на 22 хил. лв. във връзка с обезпечителен заповед по съдебен спор. В допълнение, съгласно постановление за налагане на обезпечителни мерки от 03 януари 2014 г. публичен изпълнител налага заповед върху налични и постъпващи суми по банковите сметки на Групата до размера на задължението и по ревизионен акт – 123 хил. лв. През 2015 г. делото е финализирано в полза на Групата и към 31 декември 2015 г. ограниченията, свързани с банковите сметки са премахнати.

17. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на СПАРКИ АД се състои от 12 000 000 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на СПАРКИ АД.

	2015	2014
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	12 000 000	12 000 000
Брой издадени и напълно платени акции	12 000 000	12 000 000
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	12 000 000	12 000 000

Списъкът на основните акционери на СПАРКИ АД е представен, както следва:

	31 декември 2015		31 декември 2014	
	Брой акции	%	Брой акции	%
СПАРКИ ГРУП АД	10 776 991	89.81	10 776 991	89.81
Други юридически лица с по-малко от 5%	65 266	0.54	84 908	0.71
Други физически лица с по-малко от 5%	1 157 743	9.65	1 138 101	9.48
	12 000 000	100	12 000 000	100

Дружествата в Групата не притежават акции на предприятието майка.

18. Възнаграждения на персонала

18.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за заплати	(4 548)	(4 864)
Разходи за социални осигуровки	(819)	(866)
Разходи за обезщетения при пенсиониране	(13)	(23)
(Разходи за) / приходи от компенсиреми отпуски, нетно	(6)	9
Разходи за персонала	(5 386)	(5 744)

18.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи:		
Задължения по планове с дефинирани доходи	98	90
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	98	90
Текущи:		
Задължения за заплати	272	287
Задължения за социални осигуровки	441	241
Задължения за неизползвани отпуски	51	47
Задължения по планове с дефинирани доходи	24	18
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	788	593

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи и бивши служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2016 г.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ За определяне на тези задължения към персонала Групата е направила актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер. На база на изготвения от актюера доклад е определена провизия към 31 декември 2015 г. в размер на 122 хил. лв. (2014 г.: 108 хил. лв.), представляваща сегашната стойност на задължението.

При определяне на сегашната стойност към 31 декември са направени следните актюерски предположения:

- смъртност – по таблицата за смъртност на Национален Статистически Институт, за общата смъртност на населението на България за периода 2012 г. - 2014 г. (2014 г.: 2011 г. - 2013 г.)
- темп на текучество – на база предоставена информация от Групата за броя напуснали лица през последните две години е изчислена вероятността за напускане. Тази вероятност е заложена при прогнозите за бъдещото развитие на персонала по отношение на групата на доброволно напусналите и уволнените, като средноаритметична стойност – 0.1824 (2014 г.: 0.16875).

- вероятност за инвалидизиране – на база статистическа информация от НЦЗИ;
- дисконтов фактор - като норма на дискотиране е приложен очакваният процент на доходност при инструменти с по-дългосрочен падеж от съществуващите. Процентът на дискотиране, който е използван при изчисляването на задължението на Дружеството към 31 декември 2015 г. е в размер на 2.91 % (към 31 декември 2014 г.: 2.91 %) за целия срок на задължението;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на Групата и е в размер на 1% годишен ръст на средната брутна заплата спрямо предходния отчетен период. Размерът на очакваното увеличение покрива прогнозната инфлация;
- придобиване на права за пенсия за осигурителен стаж и възраст – съгласно Кодекса за социално осигуряване;
- данни за осигурителния стаж – на база предоставена от Групата информация за стажа на служителите в години приравнени към трета категория труд.

	Лихвен процент	До 1 година хил. лв.	Над 1 година хил. лв.	Общо хил. лв.
Към 31 декември 2015 г.				
Дължими обезщетения		25	520	545
Сkonto	3%	(1)	(422)	(423)
Дискотирани парични потоци		24	98	122
Към 31 декември 2014 г.				
Дължими обезщетения		26	568	594
Сkonto	3%	(8)	(478)	(486)
Дискотирани парични потоци		18	90	108

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	2015 хил. лв.	2014 хил. лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	108	80
Разходи за текущ трудов стаж	52	80
Разходи за лихви	3	2
Преоценки - актюерски (печалби) от промени в демографските предположения	(2)	(2)
Преоценки - актюерски загуби от промени във финансовите предположения	-	5
Изплатени доходи	(39)	(57)
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	122	108

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Групата, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2015 хил. лв.	2014 хил. лв.
Разходи за текущ стаж, нетно	(13)	(23)
Нетни разходи за лихви	(3)	(2)
Общо разходи признати в печалбата или загубата	(16)	(25)

Разходите за текущ трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“. Нетните разходи за лихви са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ (вж. пояснение 30).

Общата сума на приходите/ (разходите) по планове с дефинирани доходи на Групата, призната в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Актьорски печалби / (загуби) от промяна в демографските и финансови предположения	2	(3)
Общо приходи / (разходи), признати в другия всеобхватен доход	2	(3)

19. Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи:		
БАНКА ДСК ЕАД по дог. № 1480	-	977
Общо нетекущи заеми	-	977
Текущи:		
БАНКА ДСК ЕАД по дог. № 166	9 960	10 742
БАНКА ДСК ЕАД по дог. № 1685/ № 650	4 912	5 476
БАНКА ДСК ЕАД по дог. № 1480	1 883	978
УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД по дог. № RC-060	459	753
Л-КЛАС ООД	156	156
Лихви - УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД по дог. № RC-060	6	-
Лихви -Л-КЛАС ООД	4	1
Заеми от свързани лица:		
Чавдар Плахаров	45	51
Лихви -Чавдар Плахаров	8	8
Общо текущи заеми	17 433	18 165

Полученият заем от УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД съгласно договор № RC-060 от 19 декември 2007 г. представлява банков револвиращ кредит, чиято главница възлиза в размер на 235 хил. евро (459 хил. лв.) към 31 декември 2015 г. (2014 г.: 753 хил. лв.). Съгласно анекс от 16 февруари 2015 г., заемът е платим на осемнадесет месечни погасителни вноски в размер на 20 хил. евро (39 хил. лв.) всяка една и една погасителна вноска в размер на 15 хил. евро (29 хил. лв.), първата дължима през февруари 2015 г., а последната – през август 2016 г. Лихвеният процент е в размер на 3-месечен EURIBOR+3.75% годишно, но не по-малко от 6.25 %, и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с материални запаси с балансова стойност 1 500 хил. евро (2 934 хил. лв.), особен залог на машини и съоръжения, залог върху сгради и имоти и запис на заповед в полза на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД издадена от СПАРКИ АД.

Задължението по кредити към БАНКА ДСК ЕАД се състои от три получени заема.

Полученият заем съгласно договор № 166 представлява банков револвиращ кредит в размер на 5 092 хил. евро (9 960 хил. лв.) към 31 декември 2015 г. (2014 г.: 10 742 хил. лв.). Съгласно анекс от 30 септември 2015 г., заемът е платим на десет равни месечни вноски, всяка в размер на 33 хил. евро (65 хил. лв.) от 25 август 2015 г. до 25 май 2016 г., последвани от шест равни

месечни вноски за остатъчния размер на дълга, считано от 25 юни 2016 г. до окончателното му погасяване (30 ноември 2016 г.). Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-месечен EURIBOR+4.80% годишно, но не по-малко от 4.80 %, и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с ипотека върху недвижими имоти, особен залог върху машини и съоръжения, договор за поръчителство със СПАРКИ ГРУП АД, СПАРКИ ГмбХ и ЕКО СПАРК ЕООД, особен залог върху материали на склад с неснижаем остатък 2 000 хил. лв., вземания с неснижаем остатък 1 500 хил. лв. и залог на парични вземания на СПАРКИ АД по всички негови настоящи и бъдещи банкови сметки, открити при кредитодателя, до размера на кредита, както и залог върху всички настоящи и бъдещи вземания на СПАРКИ АД, произтичащи от всички настоящи и последващо сключвани договори (както и за анексите към тях) с дефинирани в анекс към договора за заем контрагенти.

Полученият заем съгласно договор № 650 представлява банков револвиращ кредит, който с е трансформиран в стандартен банков кредит с договор за новация № 1685/30 септември 2015 г. Салдото по заема към 31 декември 2015 г. е в размер на 2 511 хил. евро (4 912 хил. лв.), а към 31 декември 2014 г. – 5 476 хил. лв. Съгласно договорът за новация заемът е платим на шест равни месечни вноски, всяка в размер на 430 хил. евро (841 хил. лв.) от 25 юни 2016 г. до 30 ноември 2016 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-месечен EURIBOR+4.80% годишно, но не по-малко от 4.80 %, и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с трета по ред ипотека върху недвижими имоти и вещни права върху недвижими имоти на ЕКО СПАРК ЕООД, особен залог върху материални запаси с балансова стойност 2 000 хил. лева, особен залог върху машини, договор за поръчителство със СПАРКИ ГРУП АД, СПАРКИ ГмбХ и ЕКО СПАРК ЕООД, залог на всички настоящи и бъдещи вземания на СПАРКИ АД по всички негови настоящи и бъдещи банкови сметки, открити при кредитодателя до размера на кредита и вземания на СПАРКИ АД с неснижаем остатък 1 500 хил. лв. както и залог върху всички настоящи и бъдещи вземания на СПАРКИ АД, произтичащи от всички настоящи и последващо сключвани договори (както и за анексите към тях) с определени контрагенти на Групата.

Полученият заем съгласно договор № 1480 от 20 ноември 2014 г. представлява банков револвиращ кредит в размер на 1 000 хил. евро (1 956 хил. лв.) със салдо в размер на 1 883 хил. лв. към 31 декември 2015 г. (2014 г.: 1 955 хил. лв.). Съгласно анекс от 24 ноември 2015 г., срокът на ползване на кредитната линия е продължен до 31 май 2016 г. и заемът е платим на четири равни месечни вноски, всяка в размер на 250 хил. евро (489 хил. лв.) от 25 юни 2016 г. до 25 септември 2016 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 3-месечен EURIBOR+4.80% годишно, но не по-малко от 4.80% и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с ипотека върху недвижими имоти и вещни права върху недвижими имоти, собственост на дъщерно дружество, особен залог върху материални запаси с балансова стойност 500 хил. евро, залог на всички настоящи и бъдещи вземания на СПАРКИ АД по всички негови настоящи и бъдещи банкови сметки, открити при кредитодателя до размера на кредита и вземания на СПАРКИ АД както и залог върху всички настоящи и бъдещи вземания на СПАРКИ АД, произтичащи от всички настоящи и последващо сключвани договори (както и за анексите към тях) с определени контрагенти на Групата.

За повече информация относно обезпеченията вижте пояснения 8, 10, 12 и 36.

През 2015 г. и 2014 г. Групата е страна по необезпечен търговски заем за оборотни средства с Л-Клас ООД в размер на 156 хил. лв. (2014 г.: 156 хил. лв.). Към 31 декември 2015 г. срокът на погасяване на заема е 31 март 2016 г. при годишен лихвен процент 6-месечен EURIBOR+2.50%.

Групата е страна и по необезпечен заем за оборотни средства с изпълнителния директор на Дружеството – майка - Чавдар Плахаров със салдо към 31 декември 2015 г. в размер на 45 хил. лв. (2014 г.: 51 хил. лв.) при годишна лихва от 5 %.

20. Търговски задължения и аванси

Търговските задължения и аванси, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние, включват:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
СКОРПИОН ШИПИНГ СОФИЯ	1 635	737
МАЯК М АД	915	485
ТИСЕНКРУП ЮПИТЕР СТОМАНА ООД	338	630
ТИСЕНКРУП МАТЕРИАЛС БЪЛГАРИЯ ООД	260	-
СИДМА БЪЛГАРИЯ ЕАД	198	303
BENTELER DISTRIBUTION DEUTSCHLAND GMBH	155	9
ОМАТЕХ ЕООД	134	90
ЕНА МЕТАЛ ООД	125	-
ИСКАР БЪЛГАРИЯ ЕООД	114	76
KREMS GMBH	105	127
МЕСЕР БЪЛГАРИЯ ЕООД	103	71
ЕВРОМАРКЕТ-БРД ООД	101	47
Други	1 108	1 190
Търговски задължения към свързани лица:		
SPARKY POWER TOOLS	2	3
СПАРКИ ГРУП АД	-	67
СПАРКИ ЕЛТОС АД	-	3
Търговски задължения	5 293	3 838
Получени аванси	461	508
Търговски задължения и аванси	5 754	4 346

Нетната балансова стойност на търговските задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

21. Данъчни задължения

Данъчните задължения включват:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Данъчни задължения по ЗМДТ	164	134
Задължения за ДДФЛ	135	95
Лихви по просрочени публични задължения	18	12
Данък върху добавената стойност	4	4
Други данъчни задължения	8	13
	329	258

22. Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения за лихви по търговски разчети	15	9
Други текущи пасиви	12	14
Свързани лица:		
Гаранции за управление	51	51
	78	74

23. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажба на готова продукция	21 412	26 534
Приходи от продажба на материали	794	1 162
Приходи от предоставяне на услуги	436	420
Приходи от продажба на стоки	89	88
Други приходи от продажби	74	95
	22 805	28 299

24. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Излишък на материални запаси	4	98
Отписани задължения	4	90
Приходи от застрахователи	3	4
Други приходи	7	5
	18	197

25. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажба	5	498
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(5)	(321)
Печалба от продажба на нетекущи активи	-	177

26. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Основни материали	(8 132)	(11 992)
Спомагателни материали	(964)	(1 192)
Материали за ремонт и поддръжка	(953)	(1 288)
Енергия, вода и газ	(694)	(688)
Горивни и смазочни материали	(71)	(118)
Други материали	(143)	(174)
	(10 957)	(15 452)

27. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Транспортни услуги	(787)	(1 138)
Посреднически и консултантски услуги	(632)	(933)
Промишлени услуги	(367)	(638)
Разходи за охрана	(85)	(77)
Разходи за комуникации	(60)	(61)
Независим финансов одит	(48)	(48)
Разходи за наеми	(13)	(14)
Други услуги	(450)	(427)
	(2 442)	(3 336)

28. Суми с корективен характер

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за придобиване и ликвидация на дълготрайни активи по стопански начин	108	212
Балансова стойност на продадените стоки и материали	(382)	(391)
Изменение на запасите от продукцията и незавършено производство	(1 016)	476
	(1 290)	297

29. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за данъци и лихви по ЗМДТ	(137)	(136)
Обезценка на материални запаси	(53)	(54)
Разходи за командировки	(32)	(33)
Брак на материални запаси	(19)	(95)
Разходи за данъци върху разходите по ЗКПО	(8)	(14)
Отписани вземания	-	(1)
Други разходи	(129)	(183)
	(378)	(516)

30. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2015	2014
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Разходи за лихви по финансов лизинг	(1)	(1)
Разходи по заеми, отчитани по амортизирана стойност:		
Субординиран дълг от акционер	(3)	(3)
Други заеми по амортизирана стойност	(872)	(898)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(876)	(902)
Нетни разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	(3)	(2)
Загуби от разчети в чужда валута	(25)	(37)
Банкови такси и комисионни	(194)	(147)
Финансови разходи	(1 098)	(1 088)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2015	2014
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Приходи от лихви върху финансови активи, отчитани по амортизирана стойност:	-	33
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	33
Финансови приходи	-	33

31. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10 % (2014 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2015	2014
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Печалба преди данъчно облагане на Групата, в т.ч.:	509	2 084
Загуба на Групата	(151)	(132)
Печалба Групата, не подлежаща на данъчно облагане (ефект от вътрешногрупови елиминации)	271	243
Печалба на Групата, подлежаща на данъчно облагане	389	1 973
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	(39)	(197)

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Данъчен ефект от:		
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели	(143)	(130)
Корекции за приходи, непризнати за данъчни цели	154	327
Текущ разход за данъци върху дохода	-	-
Отсрочени данъчни разходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(7)	(341)
Разходи за данъци върху дохода	(7)	(341)
Отсрочени данъчни разходи, признати директно в другия всеобхватен доход	-	(3)

Пояснение 11 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

32. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на Групата.

Среднопретегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	2015	2014
Печалба, подлежаща на разпределение (в лв.)	502 000	1 743 000
Среднопретеглен брой акции	12 000 000	12 000 000
Основен доход на акция (в лв. за акция)	0.04	0.15

33. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват собствениците, ключов управленски персонал и други описани по-долу. Освен това Групата е страна по договори за субординирани заеми от основния си акционер и ключов управленски персонал, по които са начислени лихви.

Предприятие майка на Групата е СПАРКИ ГРУП АД, което притежава 89.81% от акциите на СПАРКИ АД.

Дружества под общ контрол, с които Групата има сделки през сравнимите периоди са както следва:

- SPARKY GmbH
- СПАРКИ ЕЛТОС АД
- SPARKY POWER TOOLS GmbH

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

33.1. Сделки със собствениците и предприятия под общ контрол

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Продажба на стоки и услуги		
SPARKY GmbH	7 904	7 721
СПАРКИ ЕЛТОС АД	3	-
Покупки на стоки и услуги		
SPARKY GmbH	586	824
СПАРКИ ЕЛТОС АД	144	144
СПАРКИ ГРУП АД	120	120
SPARKY POWER TOOLS GmbH	2	3
Приходи от лихви		
СПАРКИ ГРУП АД	-	31
СПАРКИ ЕЛТОС АД	-	2
Възстановен заем		
СПАРКИ ГРУП АД	-	2 347
СПАРКИ ЕЛТОС АД	-	183
Предоставен заем		
СПАРКИ ГРУП АД	-	2 347
СПАРКИ ЕЛТОС АД	-	183

33.2. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на управителния съвет, надзорния съвет и управители. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати	274	270
Разходи за социални осигуровки	39	35
Общо краткосрочни възнаграждения	313	305
Общо възнаграждения	313	305
Разходи за лихви по заем от Изпълнителния директор	3	3
Възстановен заем от Изпълнителния директор	6	-

34. Нетен паричен поток от оперативна дейност

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Печалба преди лихви и данъци	1 388	2 955
Корекции:		
Амортизация на нефинансови активи	889	798
Загуби от валутни операции, нетно	25	37
Печалба от продажба на нефинансови активи	-	(177)
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	(126)	(15)
Безналични сделки	(110)	(47)
Промяна в материалните запаси	1 251	(337)
Промяна в търговските и други вземания	(2 218)	(4 537)
Промяна в търговските и други задължения	1 672	901
Промяна в провизиите за обезщетения при пенсиониране	14	29
Други изменения	67	(122)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	2 852	(515)

35. Безналични сделки

През 2015 г. Групата е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Групата е продала нетекущи активи в размер на 31 хил. лв. чрез прихващане на търговски задължения;
- Групата е придобила нетекущи активи в размер на 138 хил. лв. чрез прихващане на търговски вземания;
- Групата е отписала като несъбираеми задължения за лихви в размер на 3 хил. лв.

През 2014 г. Групата е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Групата е продала нетекущи активи в размер на 2 хил. лв. чрез прихващане на търговски задължения;
- Групата е придобила нетекущи активи в размер на 49 хил. лв. чрез прихващане на търговски вземания.

36. Условни активи и условни пасиви

Групата е издала запис на заповед в полза на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД като обезпечение на предоставения заем в размер на 750 хил. евро (1 467 хил. лв.) съгласно договор № RC-060 от 19 декември 2007 г., за размера на кредита и лихвите по него.

Групата е издала запис на заповед в размер на 6 474 хил. евро (12 662 хил. лв.) в полза на Банка ДСК ЕАД като обезпечение на предоставения заем в размер на 6 050 хил. евро (11 833 хил. лв.) съгласно договор № 166 от 4 ноември 2005 г. за размера на кредита плюс едногодишните лихви по него.

Към 31 декември 2015 г. Групата има учредени договорни ипотечи върху притежавани от нея имоти, по следните договори за кредити и други споразумения:

- № 166/04 ноември 2005 г., сключен между СПАРКИ АД и ДСК ЕАД;
- № 650/30 май 2008 г. и съпътстващ договор за новация № 1685/30 септември 2015 г., сключен между СПАРКИ АД и ДСК ЕАД;
- № 390/26 март 2007 г., сключен между СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ЕООД и ДСК ЕАД;
- № 1170/07 януари 2008 г., сключен между СПАРКИ ЕЛТОС АД и УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД;
- № 1480/20 ноември 2014 г., сключен между СПАРКИ АД и ДСК ЕАД;
- по споразумение от 28 септември 2010 г. и договор за новация и поръчителство от 11 ноември 2015 г. със СКОРПИОН ШИПИНГ ООД.

Групата е поръчител и по договор за банков кредит № 390/26 март 2007 г., сключен между СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ЕООД и ДСК ЕАД.

До пълното погасяване на задълженията си към Банка ДСК ЕАД, Групата не може да разпределя и изплаща дивиденди, без предварително писмено съгласие от Банка ДСК ЕАД, за което и да е дружество от групата.

До пълното погасяване на задълженията си към Банка ДСК ЕАД, Групата не може да извършва разпоредителни сделки с недвижими имоти и да обременява с тежести същите, без предварително писмено съгласие от страна на Банка ДСК ЕАД

За повече информация вижте пояснения 8, 10, 12 и 19.

През годината са предявени различни правни искове към Групата. Ръководството на Групата счита, че отправените искове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Групата при уреждането им е малка.

Нито един от гореспоменатите искове не е изложен тук в детайли, за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Групата при разрешаването на споровете.

37. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2015	2014
		хил. лв.	хил. лв.
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания	13, 15	7 309	5 130
Пари и парични еквиваленти	16	279	164
		7 588	5 294
Общо финансови активи:		7 588	5 294
Финансови пасиви	Пояснение	2015	2014
		хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Нетекущи пасиви:			
Заеми	19	-	977
Задължения по финансов лизинг	9.1	2	5
		2	982
Текущи пасиви:			
Заеми	19	17 433	18 165
Задължения по финансов лизинг	9.1	3	3
Търговски и други задължения	20, 22	5 371	3 912
		22 807	22 080
Общо финансови пасиви:		22 809	23 062

Вижте пояснение 4.14 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 38.

38. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 37. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество с Управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

38.1. Анализ на пазарния риск

38.1.1 Валутен риск

Сделките на Групата се осъществяват в български лева и евро. След въвеждането на еврото българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1EUR = 1.95583 лв., което елиминира наличието на валутен риск за Групата.

38.1.2 Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при финансиране. Към 31 декември 2015 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми и задълженията си по финансов лизинг, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

Представената по-долу таблица показва чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите и договорите за финансов лизинг, базирани на EURIBOR, в размер на +/- 0.10% (за 2014 г. +/- 0.10%). Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюденията на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Групата към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

	Изменение на нетен финансов резултат за годината и собствен капитал	
	хил. лв.	
31 декември 2015 г.	+0.05% (8)	-0.05% 8

	Изменение на нетен финансов резултат за годината и собствен капитал	
	хил. лв.	
31 декември 2014 г.	+0.10% (17)	-0.10% 17

38.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при възникване на вземания от клиенти и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Групи финансови активи:		
Пари и парични еквиваленти	279	164
Търговски и други вземания	7 309	5 130
Балансова стойност	7 588	5 294

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Групата не е предоставяла финансовите си активи като обезпечение по сделки, с изключение на посочените в пояснения 19 и 36.

Към датата на консолидирания финансов отчет някои от необезценените търговски и други вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи е следната:

	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
До 3 месеца	1 890	2 134
Между 3 и 6 месеца	3 137	1 939
Между 6 месеца и 1 година	1 587	528
Над 1 година	122	39
Общо	6 736	4 640

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на по-значителен кредитен риск към няколко контрагента, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в една индустрия и различни географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Загуба от обезценка не е признавана по отношение на вземания, за които Дружеството е направило преценка, че има реална възможност за тяхното събиране. Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

38.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер.

Към 31 декември 2015 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2015 г.	Текущи		Нетекущи
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Заеми	3 855	13 560	-
Задължения по финансов лизинг	1	2	2
Търговски и други задължения	5 371	-	-
Общо	9 227	13 562	2

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2014 г.	Текущи		Нетекущи
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Заеми	17 187	978	977
Задължения по финансов лизинг	2	2	5
Търговски и други задължения	3 912	-	-
Общо	21 101	980	982

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до три месеца.

39. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2015 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

Ниво 3	2015	2014
	хил. лв.	хил. лв.
Имоти		
- земи	549	549
Инвестиционни имоти		
- земи	18 846	18 741
- сгради	6 746	6 725

Съгласно счетоводната политика на Групата преоценка на земите в група „Имоти, машини и съоръжения” се извършва на петгодишен период на базата на доклади на независими лицензирани оценители. Справедливата стойност е определена от лицензиран оценител на базата на налични актуални цени на активни пазари, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. Земите в група „Имоти, машини и съоръжения” са преоценени на 31 декември 2014 г. Предишната преоценка е била извършена на 31 декември 2009 г.

Земите и сградите на Групата, класифицирани като инвестиционни имоти са отчитани по модела на справедливата стойност. Справедливата стойност е определена от лицензиран оценител на базата на налични актуални цени на активни пазари, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. Инвестиционните имоти са преоценени на 31 декември 2015 г. Предишната преоценка е била извършена на 31 декември 2014 г.

Земи (Ниво 3)

При определяне на стойността на земята е приложен метод на пазарните сравнения. База за оценка при сравнителния метод са данните от реални сделки, на които се прави пряко сравнение /на разглеждания обект с подобни на него, които вече са продадени, като цената се определя чрез корекции, отчитащи различията в тези предишни сделки/. Важно условие е сделките да са сключени при обичайни условия. При определяне стойността на имота са отчетени фактори като местонахождение, възможност за най-ефективно използване, комуникативност на имота, състояние и тенденции в пазара на недвижими имоти в региона др.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за земите на Дружеството фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

Сгради (ниво 3)

При определяне стойността на сградите са приложени метода на амортизираната възстановителна стойност и метода на пазарните сравнения с коефициенти на тежест. При метода на амортизираната възстановителна стойност, същата се определя след установяване на фактическото овехтяване, което е изчислено чрез анализиране на състоянието на конструкцията, архитектурно-строителните и довършителни работи.

Предмет на анализа и база за оценката при метода на пазарните сравнения са данните от реални сделки, на които се прави пряко сравнение (на разглеждания обект с подобни на него като цената се определя чрез корекции, отчитащи различията в тези предишни сделки). Важно условие е сделките да са сключени при обичайни условия.

Сравнимите обекти са избрани от направени в гр. Русе оферти и продажби на подобни с оценявания обект недвижими имоти. Различията за съответните обекти получават стойностни измерения и с тях са коригирани продажните цени на избраните сравними обекти, като по този начин са доближени до стойности, еквивалентни на стойността на оценявания обект с максимални степен на сходство по строителни характеристики и пазарна привлекателност.

При определяне стойността на сградите са отчетени фактори като основни характеристики на имота, състояние и тенденции на пазара на недвижими имоти в региона и др.

Началното салдо на нефинансовите активи на ниво 3 може да бъде равнено с крайното им салдо към отчетната дата, както следва:

	Имоти		Сгради хил. лв.
	Земи хил. лв.	Земи хил. лв.	
Салдо към 1 януари 2014 г.	523	19 089	6 639
Печалба призната в печалбата или загубата:			
- промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	-	(43)	58
Печалби / (загуби) признати в другия всеобхватен доход	26	(4)	
Новопридобити	-	-	28
Отписани	-	(301)	-
Салдо към 31 декември 2014 г.	549	18 741	6 725
Печалба призната в печалбата или загубата:			
- промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	-	105	21
Салдо към 31 декември 2015 г.	549	18 846	6 746

40. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания собствен капитал към нетния дълг.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми или такива, които са със следващи по ред ипотeka или залог върху имуществото на Групата.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа съотношението на капитала към общото финансиране, в разумни граници.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2015 хил. лв.	2014 хил. лв.
Собствен капитал	21 780	21 276
+Субординиран дълг	5 113	5 683
Коригиран капитал	26 893	26 959
+Общо задължения	24 548	24 562
- Пари и парични еквиваленти	(279)	(164)
Нетен дълг	24 269	24 398
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг:	1:0.90	1:0.91

Промяната на съотношението през 2015 г. се дължи основно на ръст на собствения капитал, поради отчетената печалба за периода.

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата може да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

41. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

42. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2015 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на 13 април 2016 г.